

В. О. БУДАРНА

здобувач кафедри господарського права
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого, Харків
vitaliya.budarnaya1@gmail.com

ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ: СТАН ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У статті доведено, що метою інвестиційної політики є забезпечення реалізації соціальних, економічних та науково-технічних програм розвитку економіки держави, а також захист і підтримка інвестиційної діяльності. Установлено, що, незважаючи на значну кількість нормативних актів, недосконалість законодавства сьогодні є однією з основних причин, які гальмують розвиток інвестиційної діяльності. Обґрунтовано, що регулювання інвестиційних відносин відбувається за допомогою методів, притаманних господарському праву, що пов'язано з організаційно-майновим характером цих відносин, поєднанням у них публічних та приватних інтересів, а відтак – необхідністю комплексного регулювання цих відносин із застосуванням різних методів з метою забезпечення збалансованого врахування різних категорій публічних і приватних інтересів.

Ключові слова: інвестиційна політика, законодавче забезпечення, інвестиційна діяльність.

Постановка проблеми. Ефективне здійснення інвестиційної діяльності на сучасному етапі є основою для розвитку економіки України, забезпечення можливості її інтеграції в європейський соціально-економічний простір, підвищення конкурентоспроможності вітчизняних суб'єктів господарювання, а для підвищення їх інвестиційної активності на державному рівні мають виконуватися важливі умови: формування та реалізація вираженої інвестиційної політики, забезпечення сприятливого ділового клімату в країні, розви-

ток інвестиційного та інфраструктурного забезпечення інвестиційних процесів тощо [1, с. 20].

Тобто ефективному здійсненню інвестиційної діяльності мають передувати розробка та реалізація ефективного законодавчого забезпечення. А метою законодавчого забезпечення інвестиційної політики є забезпечення реалізації соціальних, економічних та науково-технічних програм розвитку економіки держави, а також захист і підтримка інвестиційної діяльності. Однак сьогодні на державному рівні не вдалося сформувати ефективної господарсько-правової моделі здійснення інвестиційної діяльності. Хоча Д. В. Задихайло ще в 2002 р. звертав увагу на значущість інвестиційної діяльності щодо ефективного та динамічного функціонування економіки країни. У цьому сенсі він порівнював інвестиції з двигуном економічного росту [2, с. 4–5]. Саме тому, продовжує дослідник, в економічних, правових науках та власне в законодавстві інвестиційні відносини – це важливий та самостійний об'єкт вивчення, управління та регулювання [2, с. 5]. Як наслідок, у Господарському кодексі України серед напрямів економічної політики держави (ст. 10 ГК) відзначена й інвестиційна політика, що спрямована на створення суб'єктам господарювання необхідних умов для залучення і концентрації коштів на потреби розширеного відтворення основних засобів виробництва, переважно в галузях, розвиток яких визначено як пріоритети структурно-галузевої політики, а також забезпечення ефективного і відповідального використання цих коштів та здійснення контролю за ним. Однак, на жаль, стан законодавчого забезпечення інвестиційної політики залишається доволі недосконалим, громіздким та нестабільним. Сьогодні законодавча база щодо регулювання інвестицій нараховує більше як 100 різних нормативно-правових актів, окремі положення яких є неоднозначними і суперечливими, а зміни і доповнення до цієї бази нерідко погіршують умови діяльності іноземних інвесторів. Незважаючи на значну кількість нормативних актів, недосконалість законодавства сьогодні є однією з основних причин, які гальмують розвиток інвестиційної діяльності [3].

Крім того, стверджує В. І. Кухар, актуальність проблеми господарсько-правового забезпечення інвестиційної політики держави, удосконалення інвестиційного законодавства додатково визначається критичним рівнем зношеності більшості основних виробничих фондів суб'єктів господарювання, необхідністю проведення структурних змін в економіці під тиском світової конкуренції, наданням інвестиційним процесам інноваційного характеру для негайного підвищення конкурентоздатності національної економіки і національних товаровиробників та іншими надзвичайно гострими економічними чинниками [4, с. 3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі правові аспекти нормативно-правового забезпечення інвестиційних відносин були висвітлені такими науковцями, як Ю. Є. Атаманова, О. М. Вінник, Д. В. Задихайло, В. К. Мамутов, В. М. Пашков, В. В. Рєзнікова, В. А. Устименко, О. В. Шаповалова, В. С. Щербина тощо. Разом із тим питання стану законодавчого забезпечення інвестиційної політики держави не отримало достатньої уваги науковців.

Формулювання цілей. Метою цієї статті є дослідження стану та особливостей нормативно-правового забезпечення формування інвестиційної політики держави.

Виклад основного матеріалу. Нестабільність та непередбачуваність економічної політики держави на попередньому етапі її розвитку, зокрема непослідовна інноваційно-інвестиційна політика, а також відсутність детального правового забезпечення відносин комерційної концесії стримують процес активного розвитку названих відносин. У зв'язку з цим постає питання щодо термінового створення цілісного господарсько-правового механізму інноваційного інвестування як одного з важливих завдань економічної політики держави. У цьому контексті існує потреба чіткого визначення об'єктів, відносно яких має здійснюватися державна підтримка розвитку інноваційного інвестування [5, с. 3]. Інвестиційна політика держави повинна забезпечувати динаміку процесів розширеного відтворення господарської діяльності. Визначення її ключових засад та змісту пов'язане, у свою чергу, з формуванням узгодженої системи законодавства про інвестиційну діяльність, чітким окресленням завдань для органів державної влади та місцевого самоврядування в цій сфері, створенням дієвих механізмів та господарсько-правових засобів державного регулювання інвестиційних відносин, розробкою та впровадженням спеціальних режимів інвестиційної діяльності, різних за своєю конфігурацією [6, с. 3]. Зважаючи на визначальне місце інвестиційних відносин у самому циклі господарської діяльності, а також ураховуючи значення інвестиційних процесів у глобалізаційному контексті та важливість захисту національних інтересів у цій сфері, детальний аналіз інвестиційного законодавства, напрямів його розвитку та проблем правозастосування набуває великої актуальності. Звідси виникає гостра необхідність з'ясувати сутність національних економічних інтересів саме в інвестиційній сфері, спрямувати їх правове регулювання на розвиток вітчизняної економіки, зміну її структури у відповідності до сучасних вимог конкурентоздатного національного господарства [7, с. 5]. Регулювання інвестиційних відносин відбувається за допомогою методів, притаманних господарському праву, що пов'язано з організаційно-майновим характером цих відносин, поєднанням у них публічних та приватних інтересів, а відтак – необхідністю комплексного регулювання цих від-

носин із застосуванням різних методів з метою забезпечення збалансованого врахування різних категорій публічних і приватних інтересів, стверджує О. М. Вінник [8, с. 29].

Слушною є думка Д. В. Задихайла, який пропонує необхідність досягнення суспільно-політичної згоди щодо основних положень «Загальнонаціональної концепції економічного розвитку України» між консолідованими інтересами основних груп суб'єктів економічної системи, включаючи до таких положень:

- роль і місце господарських організацій транснаціонального рівня;
- роль і місце іноземних інвестицій у національній економіці;
- роль і місце інноваційної та екологічної складових в економічному розвитку [9, с. 4].

Як відомо, найважливішим аспектом державної інвестиційної політики є розвиток системи захисту активів інвесторів. З урахуванням цього збільшення обсягу інвестицій залежить від покращення макроекономічної ситуації в Україні та від розробки центральними, регіональними органами держави та органами місцевого самоврядування дієвих механізмів удосконалення нормативно-правового, економічного, інформаційного забезпечення інвестиційної діяльності як потужного стимулятора розвитку ринкових відносин [10, с. 406].

Безперервність функціонування інвестиційних процесів, забезпечення розширеного відтворення національного виробництва, пріоритетність серед них саме інноваційного інвестування, створення складної інфраструктури ринку із сегментами акумуляції інвестиційних ресурсів, виведення їх на ринок у формі товарної інвестиційної пропозиції тощо стали ключовими вимогами законодавчої політики держави у сфері правового регулювання інвестиційних відносин, зауважує Д. В. Задихайло [11, с. 5].

На сьогодні загальні засади інвестиційної діяльності визначаються в: Конституції України, ГК України, Цивільному кодексі України та Податковому кодексі України, законах України «Про інвестиційну діяльність», «Про режим іноземного інвестування», «Про внесення змін до деяких законів України з метою усунення випадків ухилення окремих підприємств, створених за участю іноземних інвесторів, від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)», «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)», «Про інноваційну діяльність», «Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності, створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження», «Про стимулювання розвитку регіонів», «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки», «Про першочергові заходи щодо запобігання негатив-

ним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів України» тощо.

Зазначені законодавчі акти спрямовані на вдосконалення регулювання відносин в інвестиційній сфері, і кожен при цьому має свої предмет і мету. Така розгалужена система нормативно-правових актів свідчить про те, що держава вживає заходів з метою створення в Україні належних умов здійснення інвестиційної діяльності шляхом закріплення на законодавчому рівні принципів та правил її здійснення.

Однак національне законодавство у сфері регулювання інвестиційної діяльності нестабільне, нормативно-правова база зазнає постійних змін, оскільки в процесі її формування одні нормативно-правові акти приймаються, інші відміняються або їх положення знаходять своє відображення в інших нормативно-правових актах.

Між тим, на думку окремих дослідників, держава має впливати на подальшу активізацію інвестиційних процесів, створюючи пільги та знімаючи обмеження щодо діяльності, зокрема, й іноземних інвесторів, удосконалюючи нормативно-правову базу, забезпечуючи належні умови для підприємств з іноземними інвестиціями, сприяючи процесу приватизації, дотримуючи курсу євроінтеграції, ефективно вивчаючи та впроваджуючи передовий досвід у сфері інвестування, налагоджуючи сприятливе середовище для прибуткового функціонування капіталів у державі, причому однаковою мірою як для вітчизняних, так і іноземних інвесторів [3]. А відповідно до ст. 12¹ Закону України «Про інвестиційну діяльність» державна підтримка для реалізації інвестиційних проектів надається, зокрема, шляхом: 1) фінансування реалізації інвестиційних проектів за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів; 2) співфінансування інвестиційних проектів з державного та місцевих бюджетів; 3) надання відповідно до законодавства для реалізації інвестиційних проектів державних і місцевих гарантій з метою забезпечення виконання боргових зобов'язань за запозиченнями суб'єкта господарювання та кредитування за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів; 4) повної або часткової компенсації за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів відсотків за кредитами суб'єктів господарювання для реалізації інвестиційних проектів.

Однак, аналізуючи Програму розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні, затверджену Кабінетом Міністрів України від 02.02.2011 р. № 389, метою якої були перехід на інноваційну модель розвитку економіки, модернізація виробництва, підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках, запобігання впливу міжнародної фінансової кризи на розвиток економіки, можна встановити, що важливу роль відіграють ефективне законодавче забезпечення, науково об-

грунтоване визначення пріоритетних напрямів інвестування, їх відповідність державним інтересам, програмним цілям. І цікаво те, що пріоритетами розвитку базових галузей економіки, в яких реалізуються інвестиційні та інноваційні проекти відповідно до Програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності, були: 1) забезпечення розвитку енергетичної інфраструктури, зокрема газотранспортної системи, атомного та ракетно-космічного машинобудування, авіа- і суднобудування; 2) видобування нафти, газу та вугілля; 3) виробництво, перероблення та зберігання сільськогосподарської продукції; 4) будівництво і реконструкція автомобільних доріг загальнодержавного значення (в межах міжнародних транспортних коридорів), міжнародних аеропортів та вокзалів, морських портів, інших об'єктів інфраструктури; 5) реконструкція систем тепло- і водопостачання та водовідведення; 6) будівництво житла; 7) виробництво альтернативних джерел енергії, сільськогосподарської техніки, обладнання та комплектувальних виробів для неї, вантажно-підіймальної та дорожньої техніки, нафтогазопромислового, гірничошахтного і гірничорудного обладнання та бурового інструменту.

Зрозуміло, що виконання, зокрема, цієї програми було можливим через формування ринкових механізмів.

Отже, основним результатом здійснення державної інвестиційної політики в умовах функціонування ринкової моделі економіки має стати нарощування інвестиційного капіталу, диверсифікованого за формами і видами джерел походження з перевагою приватного інвестиційного капіталу над державним, збільшення кількості суб'єктів і об'єктів інвестування, розвиток інвестиційного ринку і його інституцій, які забезпечують реалізацію інвестиційного попиту та пропозиції, мобілізацію вільних коштів та їх подальше інвестування в реальний сектор економіки [12, с. 231].

Однак, як відомо, ринкові механізми, у тому числі й механізми інвестиційного ринку, зауважує В. В. Кудрявцева, ніде не функціонують у режимі ідеальних моделей. Дійсно, відсутність чистої конкуренції обмежує динамізм інвестиційного попиту та пропозиції, погіршує можливості їх балансування, а відповідно і встановлення ціни на рівноважному рівні. У свою чергу, така ситуація перешкоджає потенційним учасникам інвестиційної діяльності отримати прямий доступ на ринок, ускладнює їх можливість реалізувати інвестиційні ресурси за ринковими цінами. У той же час суб'єкти інвестиційної діяльності, що являють собою олігархічний капітал, отримують переваги завдяки своїм можливостям неконкурентного впливу на кон'юнктуру інвестиційного ринку [7, с. 47–48].

Слід зазначити, що ідеальна модель функціонування інвестиційного ринку передбачає не тільки рівний доступ усіх учасників інвестиційної діяльнос-

ті до ринку, а й наявність на ньому розвиненої інфраструктури. Безперечно, ефективне функціонування інвестиційного ринку можливе лише за умови розвинутого ринку фінансових послуг, цінних паперів, потужної банківської системи. Адже вказані ринкові сфери перебувають в органічному зв'язку і взаємодії з інвестиційним ринком, котрий виступає в якості системи більш високого порядку [7, с. 48]. При цьому Державна інвестиційна політика в першу чергу спрямована на залучення інвестицій, та ефективність інвестиційної політики залежить від того, наскільки гармонійно поєднані інтереси всіх учасників інвестиційного процесу.

На думку В. І. Кухара, інвестиційний ринок, його структура та система знаходяться у постійній динаміці. Це стосується і самого середовища функціонування інвестиційного ринку, і окремих його елементів, а також змісту та параметрів внутрішньосистемних зв'язків між цими елементами. Найважливішими аспектами інвестиційних відносин є власне формування інвестиційного потенціалу, збільшення обсягів заощаджень і накопичень і в той же час – підвищення інвестиційної привабливості національної економіки. Таким чином, ці аспекти уособлюють стан інвестиційної пропозиції та стан інвестиційного попиту, які повинні врівноважити один одного на рівні, що забезпечує потреби економічного зростання країни [6, с. 3].

У цьому контексті інвестиційний ринок є креаційною системою, тому що належить до категорії соціально-економічних явищ і функціонує завдяки вольовій поведінці людей, в основі якої презюмується економічна раціональність. Зважаючи на це, така система має своє призначення, цілі і практичне спрямування. Подібним призначенням, на нашу думку, є формування необхідного інвестиційного потенціалу і забезпечення інвестиційного процесу в кількісних і якісних параметрах, адекватних інвестиційному попиту економічного відтворення.

Ураховуючи креаційний характер системи інвестиційного ринку, забезпечення його ефективного регулювання або управління можливе лише за умови створення мотиваційних механізмів на всіх стадіях інвестиційного процесу [7, с. 53]. Чергова риса системи інвестиційного ринку, а саме – відкритість, полягає у постійній взаємодії з ринковим економічним середовищем через циркуляцію інформації про стан ринків, грошових потоків, цінних паперів, засобів виробництва тощо [7, с. 53].

А для безперешкодного входження України до світового економічного простору, зауважує В. М. Пашков, необхідним стає завдання щодо формування інноваційної моделі економіки, підвищення ефективності структури виробництва за рахунок зростання частки високотехнологічних галузей, забез-

печення кардинальних змін у міжнародній спеціалізації в сучасних динамічних умовах інтернаціоналізації виробництва. Сутністю інноваційної моделі розвитку економіки, яка стала панівною доктриною економічного зростання в розвинутих економічно і технологічно країнах світу, а також країнах з позитивною динамікою техноекономічних змін, є широкомасштабне введення в господарський обіг через інноваційні процеси таких продуктів інтелектуальної праці, як передові технології, науково-технічні розробки та інші об'єкти прав інтелектуальної власності науково-технічної сфери, а також запровадження ефективних організаційно-управлінських рішень з метою їх комерціалізації або отримання соціально-економічного ефекту [13, с. 145]. Також необхідно звернути увагу на вдосконалення державної економічної та науково-технічної політики щодо забезпечення пріоритетних напрямів модернізації вітчизняного виробництва, підвищення його конкурентоспроможності, регулювання діяльності інфраструктурних монополій. При вирішенні цієї проблеми доцільно розробити заходи щодо зниження адміністративного тиску на підприємницьку діяльність, а також забезпечення стабільності законодавчої бази та реальності її виконання [14].

Висновки. 1. Ефективність інвестиційної політики держави потребує суттєвого осучаснення її змісту, ураховуючи нові тенденції в систематичі глобальних інвестиційних процесів, що функціонують як відповідна економічна підсистема.

2. Домінантою сучасної інвестиційної політики держави сьогодні є така її складова, як інноваційне інвестування, ураховуючи особливе значення інноваційного продукту в умовах сучасної конкуренції на глобальному ринку товарів та послуг. Важливою домінантою в сучасних умовах є також прозорість джерел накопичення інвестиційних ресурсів та правових форм інвестування.

3. Інвестиційна політика держави вимагає інституалізації її програмного забезпечення шляхом визначення місця та юридичної сили відповідних програмних документів держави в системі програмування соціально-економічного розвитку країни.

4. Інвестиційна політика держави, а саме забезпечення її ефективності вимагає створення чітких господарсько-правових механізмів її реалізації, включно із засобами державного регулювання та комплексними спеціальними режимами інвестиційної діяльності.

5. Особливо важливою є розробка таких механізмів щодо окремих видів інвестування: корпоративного; договірної; спільного; інституційного (професійного); інноваційного; іноземного тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Хопчан В. М. Сучасний стан та перспективи державного регулювання інвестиційної діяльності в Україні / В. М. Хопчан // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. – № 11. – С. 20–23.
2. Задыхайло Д. В. Вступительная статья / Д. В. Задыхайло // Инвестиционное право Украины : сб. нормат.-прав. актов с коммент. – Харьков : Эспада, 2002. – 752 с.
3. Savitska O. P. State regulation of investment processes in Ukraine / O. P. Savitska, N. V. Savitska // Vestnik of the National University «Lviv Polytechnic»: Management and Entrepreneurship in Ukraine: stages of formation and development problems. – 2011. – Vol. 714. – P. 391–398.
4. Кухар В. І. Господарсько-правове забезпечення державної інвестиційної політики в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / В. І. Кухар. – Х., 2008. – 21 с.
5. Гладка О. В. Комерційна концесія як форма інноваційного інвестування : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / О. В. Гладка. – Х., 2015. – 175 с.
6. Кухар В. І. Господарсько-правове забезпечення державної інвестиційної політики в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / В. І. Кухар. – Х., 2008. – 197 с.
7. Кудрявцева В. В. Кодифікація інвестиційного законодавства України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / В. В. Кудрявцева. – Х., 2010. – 228 с.
8. Вінник О. М. Інвестиційне право : навч. посіб. / О. М. Вінник. – 2-ге вид., переробл. та допов. – К. : Прав. єдність, 2009. – 616 с.
9. Задыхайло Д. В. Правові засади формування та реалізації економічної політики держави : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук / Д. В. Задыхайло. – Х., 2013. – 38 с.
10. Васильєва О. І. Особливості здійснення державної інвестиційної політики на територіальному рівні / О. І. Васильєва, С. І. Воскобійник // Унів. наук. зап. – 2012. – № 3. – С. 405–410.
11. Інноваційне інвестування в Україні: проблеми правового забезпечення / за наук. ред. Д. В. Задыхайла. – Х. : Юрайт, 2013. – 536 с.
12. Порвін М. Ю. Визначення шляхів вдосконалення державної інвестиційної політики в Україні / М. Ю. Порвін // Наук. розвідки з держ. та муніципал. упр. – 2013. – Вип. 1. – С. 227–241.
13. Пашков В. М. Проблеми забезпечення конкурентоспроможності фармацевтичної продукції в умовах глобалізації / В. М. Пашков // Екон. теорія та право. – 2015. – № 1 (20). – С. 141–151.
14. Харазішвілі Ю. Вимірювання тіньового ВВП на основі функцій сукупного попиту і сукупної пропозиції / Ю. Харазішвілі // Економіка України. – 2007. – № 1 (542). – С. 57–70.

REFERENCES

1. Khopchan V. M. (2015) Suchasnyi stan ta perspektyvy derzhavnoho rehuliuвання investytsiinoi diialnosti v Ukraini. Investytsii: praktyka ta dosvid. 11: 20-23.

2. Zadyhaylo D. V. (2002) Investitsionnoe pravo Ukrainyi. Sbornik normativno-pravovykh aktov s kommentariyami. Vstupitel'naya statya. Harkov. Espada.
3. Savitska O. P. and Savitska N. V. (2011) State regulation of investment processes in Ukraine. Vestnik of the National University «Lviv Polytechnic»: Management and Entrepreneurship in Ukraine: stages of formation and development problems, vol. 714. P. 391-398.
4. Kukhar V. I. (2008) Hospodarsko-pravove zabezpechennia derzhavnoi investytsiinoi polityky v Ukraini : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. Kharkiv.
5. Hladka O. V. (2015) Komertsiiina kontsesiia yak forma innovatsiinoho investuvannia : dys. ... kand. yuryd. nauk. Kharkiv.
6. Kukhar V. I. (2008) Hospodarsko-pravove zabezpechennia derzhavnoi investytsiinoi polityky v Ukraini : dys. ... kand. yuryd. nauk. Kharkiv.
7. Kudriavtseva V. V. (2010) Kodyfikatsiia investytsiinoho zakonodavstva Ukrainy : dys. ... kand. yuryd. nauk. Kharkiv.
8. Vinnyk O. M. (2009) Investytsiine pravo : navchalnyi posibnyk. K. Pravova yednist.
9. Zadykhailo D. V. (2013) Pravovi zasady formuvannia ta realizatsii ekonomichnoi polityky derzhavy: avtoreferat dys. d-ra yuryd. nauk. Kharkiv.
10. Vasyliieva O. I. (2012) Osoblyvosti zdiisnennia derzhavnoi investytsiinoi polityky na terytorialnomu rivni. Universytetski naukovyi zapysky. 3. 405-410.
11. Innovatsiine investuvannia v Ukraini: problemy pravovoho zabezpechennia: kolektyvna monohrafiia (2013). Kharkiv. Yurait.
12. Porvin M. Yu. (2013) Vyznachennia shliakhiv vdoskonalennia derzhavnoi investytsiinoi polityky v Ukraini. Naukovyi rozvidky z derzhavnoho ta munitsypalnogo upravlinnia. Vyp. 1. 227-241.
13. Pashkov V. M. (2015) Problemy zabezpechennia konkurentospromozhnosti farmatsevychnoi produktsii v umovakh hlobalizatsii. Ekonomichna teoriia ta pravo. 1 (20). 141-151.
14. Kharazishvili Yu. (2007) Vymiriuvannia tinovoho VVP na osnovi funktsii sukupnoho popytu i sukupnoi propozytsii. Ekonomika Ukrainy. 1 (542). 57-70.

Стаття надійшла до редакції 05.09.2016.

В. А. БУДАРНАЯ

соискатель кафедры хозяйственного права Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого, Харьков

ИНВЕСТИЦИОННАЯ ПОЛИТИКА ГОСУДАРСТВА: СОСТОЯНИЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ

В статье доказано, что целью инвестиционной политики являются обеспечение реализации социальных, экономических и научно-технических программ развития экономики государства, а также защита и поддержка инвестиционной деятельности. Установлено, что, несмотря на значительное количество нормативных актов, несовершенство законодательства сегодня является одной из основных причин, тормо-

зятих развитие инвестиционной деятельности. Обосновано, что регулирование инвестиционных отношений происходит с помощью методов, присущих хозяйственному праву, что связано с организационно-имущественным характером этих отношений, сочетанием в них публичных и частных интересов, а следовательно – необходимостью комплексного регулирования этих отношений с применением различных методов с целью обеспечения сбалансированного учета различных категорий публичных и частных интересов.

Ключевые слова: инвестиционная политика, законодательное обеспечение, инвестиционная деятельность.

V. O. BUDARNA

PhD. Student of the Economic Law Department, Yaroslav Mudryi National Law University, Kharkiv

A GOVERNMENT INVESTMENT POLICY: THE STATE OF LEGISLATIVE BASIS

Problem setting. Effective carrying out the investment activity at the present stage is the basis for development of the Ukrainian economy, providing opportunities of its integration into the European social and economic environment, enhancement of competitiveness of domestic business entities. Enhancement of their investment activeness on state level is provided by the following conditions: formation and implementation of a substantiated investment policy, providing conducive business climate in the country, development of infrastructure basis for investment processes, etc.

Recent research and publication analysis. Some legal aspects of normative and legal regulation of investment relations have been considered by numerous scientists such as Yu. Ye. Atamanova, O. M. Vinnyk, D. V. Zadykhailo, V. V. Kudriavtseva, V. I. Kukhar, V. K. Mamutov, V. M. Pashkov, V. V. Reznikova, V. A. Ustymenko, O. V. Shapovalova, V. S. Shcherbyna, etc. At the same time, a matter of the state of legislative basis of the government investment policy at the present stage of development has not been thoroughly researched.

Paper objective. The article purpose is to determine key aspects of improvement of the normative and legal basis of formation and implementation of the government investment policy.

Paper main body. Instability and non-predictability of the government economic policy at the previous stage of development, particularly an unreasonable innovative and investment policy and absence of substantiated legal regulation of commercial concession relations restrain a process of active development of the mentioned relations. As a result, there is a need for urgent formation of an integral economic and legal mechanism of innovative investing as one of important goals of the government economic policy. In this

context, the author outlines a need for distinct determination of objects, which are regulated by the government in the context of support of innovative investing development. The government investment policy should provide dynamics of processes of extended reproduction of the economic activity. Determination of its key frameworks and the content is related to formation of a coordinated system of legislation regarding the investment activity, precise indication of goals for public bodies and bodies of local self-government, formation of effective mechanisms and economic and legal means of government regulation of investment relations, development and implementation of special regimes of the investment activity with different configurations.

Conclusion of the research. 1. Effectiveness of the government investment policy requires significant renovation of its content, taking into account new tendencies in systematization of global investment processes, which function as a corresponding economic sub-system.

2. Taking into account peculiar importance of an innovative product under conditions of modern competition in the global market of goods and services, innovative investing is a dominant of the modern government investment policy. Transparency of sources of investment resource accumulation and legal forms of investing are also important dominants under contemporary conditions.

3. The government investment policy requires institutionalization of its software through determination of the role and legal validity of corresponding software of the government within a system of programming social and economic development of the country.

4. The government investment policy, namely providing its effectiveness, requires formation of distinct economic and legal mechanisms for its implementation, including means of government regulation and complex social regimes of the investment activity.

5. Development of a set of mechanisms for certain types of investing is of considerable importance. Such types encompass corporate, contractual common, institutional (professional), innovative, and foreign investing.

Short Abstract for an article

Abstract. The article proves that a purpose of the government investment policy consists in providing implementation of social, economic, scientific and technical programs of development of the state economy, and protection and support of the investment activity. The author has determined that regardless of a significant amount of normative acts, imperfectness of legislation is one of the main reasons restraining investment activity development. The author substantiates that regulation of investment relations occurs with the use of methods being inherent to economic law. This is concerned with organizational and capital nature of these relations, which combines public and private interests, and the necessity of complex regulation of these relations with the use of different methods in order to take into account various categories of balanced public and private interests.

Key words: investment policy, legislative basis, investment activity.